

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **Y. Y.**

oskarżonego o czyny z art. 212 § 1 i 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2023 r.

wniosku Sądu Okręgowego w Toruniu

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu we
Włocławku.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Grudziądzu wyrokiem z dnia 19 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 591/20, skazał Y. Y. za stanowiące ciąg przestępstw czyny z art. 212 § 1 i 2 k.k. popełnione na szkodę X. Y.

W wyniku zaskarżenia tego wyroku przez strony procesu sprawa wpłynęła do rozpoznania w postępowaniu odwoławczym do Sądu Okręgowego w Toruniu, który postanowieniem z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt IX Ka 290/23, na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu zawierającym nader obszerny wywód wskazał, że chociaż sam fakt występowania prokuratora w postępowaniu karnym w charakterze oskarżonego nie stanowi dostatecznej przesłanki uzasadniającej zastosowanie tzw. właściwości

delegacyjnej, to analiza całokształtu okoliczności występujących w niniejszej sprawie *in concreto* wskazuje na to, że jej przekazanie do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi drugiej instancji jawi się jako zasadne z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W szczególności wynika to z faktu, że Y. Y. jest prokuratorem Prokuratury Rejonowej [...] i „z uwagi na wykonywany zawód, oskarżony wielokrotnie występował w charakterze oskarżyciela publicznego przed tutejszym Sądem. Jest on osobą powszechnie znaną w lokalnym środowisku prawniczym i wobec sprawowanego urzędu miały miejsce jego częste kontakty służbowe z sędziami orzekającymi w Sądzie właściwym”. Z kolei występująca w sprawie jako pokrzywdzona X. Y. jest „lokalną działaczką społeczną działającą na wielu polach. Jej czynny udział w miejscowych przedsięwzięciach powoduje, że jest ona osobą powszechnie rozpoznawaną na obszarze województwa [...]. Ma też znaczenie okoliczność, że rozpatrywane zachowanie Y. Y., polegające na zamieszczaniu określonej treści komentarzy w Internecie, związane było z kandydowaniem X. Y. do Sejmu RP, wobec czego sprawa budzi zainteresowanie lokalnej, w szczególności okręgu [...], społeczności. Wszystko to powoduje, że w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy w Toruniu, co nie służy budowaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości. Sąd nadmieniał również, że sprawa już na etapie postępowania przygotowawczego została przekazana do prowadzenia przez Prokuraturę Regionalną w Gdańsku, a w pierwszej instancji wyrok wydał Sąd Rejonowy w Grudziądzu, któremu Sąd Najwyższy, w wyniku wystąpienia Sądu Rejonowego w Toruniu, postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2022 r., III KO 62/20, w trybie art. 37 k.p.k. przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie Sądu Okręgowego w Toruniu zasługuje na uwzględnienie, bowiem zawiera argumenty przekonujące, że względ na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy Y. Y. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k., jako dopuszczającego możliwość odstąpienia od fundamentalnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy

miejscowo. Akcentowano również, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie tego przepisu może nastąpić m.in. wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie i w odbiorze społecznym rodzić wątpliwości co do tego, że sprawa zostanie bezstronnie rozpoznana. W tym względzie Sąd występujący z inicjatywą trafnie nawiązał do takich orzeczeń Sądu Najwyższego, jak postanowienie z dnia 17 maja 2006 r., II KO 27/06, z dnia 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, czy z dnia 22 lipca 2021 r., III KO 49/21.

Wypada podzielić pogląd Sądu Okręgowego w Toruniu, że w niniejszej sprawie, zapewne budzącej zainteresowanie lokalnej społeczności, zachodzą okoliczności skłaniające do uznania, iż dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania jej do rozpoznania w postępowaniu odwoławczym innemu sądowi równorzędnemu. Rzeczywiście, fakt pełnienia przez oskarżonego funkcji prokuratora i występowanie przez niego w roli oskarżyciela publicznego przed Sądem Okręgowym w Toruniu czyni wysoce prawdopodobnym, że pozostawienie sprawy w kognicji sądu miejscowo właściwego prowadziłoby do pojawienia się, choćby mylnych, ale mających cechę racjonalności głosów, w pierwszej kolejności osoby pokrzywdzonej, będącej zarazem oskarżycielem posiłkowym, podających w wątpliwość zdolność tego Sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy, co byłoby z uszczerbkiem dla dobra wymiaru sprawiedliwości. W tym kontekście nie bez znaczenia są także przytoczone przez Sąd okoliczności odnoszące się do społecznego i politycznego zaangażowania osoby pokrzywdzonej. Wszystkie te uwarunkowania wcześniej dostrzegał Sąd Najwyższy, przekazując przedmiotową sprawę do rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Włocławku.

[K.K.]

[ał]

